

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha č.

k usnesení vlády

ze dne 25. května 2009 č. 648

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 815)

Vláda na své schůzi dne 25. května 2009 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 815), a vyslovila s tímto návrhem **souhlas za předpokladu**, že při dalším projednávání návrhu bude přihlédnuto k níže uvedeným připomínkám.

Navržená právní úprava je v rozporu se souvisejícími ustanoveními trestního řádu, občanského zákoníku a s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte (vyhlášena pod č. 104/1991 Sb.) zejména v těchto oblastech:

1. Návrh zákona oproti platné právní úpravě vypouští z ustanovení § 8b odst. 5 písm. c) trestního řádu povinnost zajistit před zveřejněním informací předchozí písemný souhlas poškozeného. S takovou právní úpravou nelze souhlasit zejména proto, že souhlas poškozeného musí být už vzhledem k tomu, že se jedná o trestnou činnost, a vzhledem k tomu, že musí být zabráněno libovůli některých informačních médií, písemný a předchozí.

2. Návrh zákona vypouští z výše uvedeného ustanovení rovněž povinnost získat písemný souhlas se zveřejněním informací, jedná-li se o osoby mladší 18 let nebo osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům, případně o osoby, kterým byla tato způsobilost omezena, od jejich zákonných zástupců. Taková právní úprava je nepřípustná už vzhledem k právnímu postavení těchto osob nejen z hlediska § 8b odst. 2 trestního řádu, kde je ochrana osob mladších 18 let před zveřejňováním informací o totožnosti poškozeného zakotvena, ale i z hlediska zejména občanského zákoníku a mezinárodních úmluv, jimiž je Česká republika vázána.

3. Návrh zákona dále v citovaném ustanovení umožňuje zveřejnit informace o poškozeném, který zemřel, se souhlasem jeho manžela, partnera, nebo některého z jeho dětí, a není-li jich, se souhlasem některého z jeho rodičů. Takto formulovaná alternativní právní úprava by v praxi mohla mít velmi negativní důsledky (je nutné vzít v úvahu, že jde o osoby poškozené trestnou činností), neboť zásadní nesouhlas manžela, případně partnera by mohlo některé z dětí, např. to, které dlouhodobě žilo mimo domácnost poškozeného, zvrátit. Toto ustanovení by nepochybně mohlo narušit rodinné vztahy, případně narušené rodinné vztahy ještě zhoršit, a způsobit případné žaloby na ochranu osobnosti, což nepochybně není cílem navržené právní úpravy. V této souvislosti se upozorňuje na ustanovení § 15 platného občanského zákoníku, podle něhož přísluší uplatňovat právo na ochranu její osobnosti manželu nebo partnerovi a dětem, a není-li jich, jejím rodičům. Právní úprava ochrany poškozených by neměla být v trestním řádu odlišná.

4. V navržené novele § 8b odst. 5 písm. c) trestního řádu je souhlas výše uvedených osob se zveřejněním informací omezen nedůvodně jen na případy, kdy poškozený zemřel v důsledku spáchání trestného činu. V návrhu by proto mělo být počítáno s úmrtím poškozeného z jakéhokoliv důvodu.

V návaznosti na to vláda doporučuje v čl. I bodě 2 návrhu zákona ustanovení § 8b odst. 5 písm. c) uvést v tomto znění:

„c) dá-li k jejich zveřejnění poškozený písemný souhlas nebo dá-li takový souhlas v případě smrti poškozeného jeho manžel nebo partner a děti, a není-li jich, jeho rodiče; pokud je poškozený mladší 18 let nebo je zbaven způsobilosti k právním úkonům anebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezena, musí dát takový souhlas také jeho zákonný zástupce, nebo“.